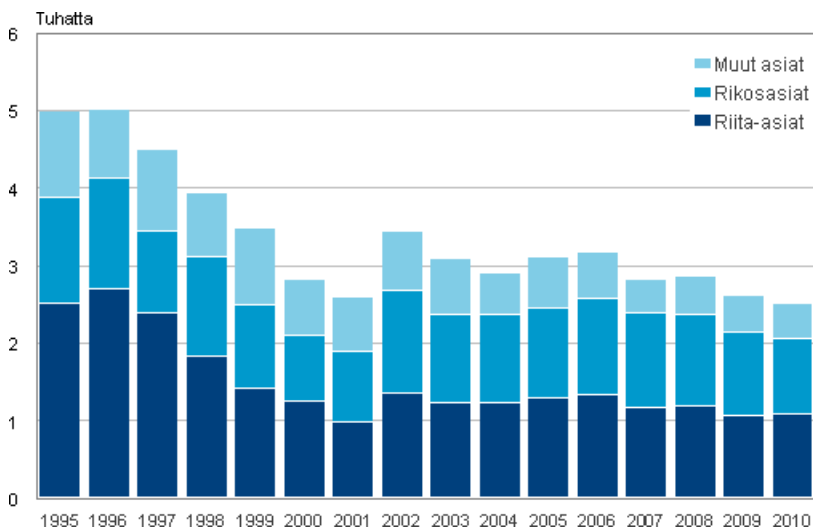

Korkeimman oikeuden ratkaisut 2010

Korkeimmassa oikeudessa ratkaistiin 2 500 asiaa vuonna 2010

Korkein oikeus ratkaisi vuonna 2010 kaikkiaan 2 499 asiaa, mikä on 109 asiaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Suurin osa, 1 963, oli valituslupa-asioita. Asiaratkaisuja annettiin 163. Valitusasioita, joissa korkein oikeus toimi toisena oikeusasteena, ratkaistiin 43. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen julkaisemista luvuista.

Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat 1995–2010

Ratkaistuista asioista oli riita-asioita 43 prosenttia ja rikosasioita 39 prosenttia. Riita-asioissa suurimpia asiaryhmiä olivat palvelussopimuksia, toimeksiantoja ja työntulossopimuksia sekä sopimussuhteen ulkopuolista korvausvastuuta koskevat asiat. Rikosasioissa suurimpana asiaryhmänä oli muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset, johon kirjautuvat mm. virkarikokset ja julkisyhteisön työntekijän rikokset sekä huumausainerikokset. Seuraavaksi suurimpia asiaryhmiä olivat omaisuusrikokset ja henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset.

Keskimääräinen käsittelyaika kaikissa korkeimman oikeuden ratkaisemissa asioissa oli 6,0 kuukautta. Riita-asioiden käsittelyyn kului keskimäärin 5,6 kuukautta ja rikosasioiden käsittelyyn keskimäärin 5,5 kuukautta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat asian laadun ja käsittelyajan mukaan 2010	3
Liitetaulukko 2. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat 2000–2010.....	4
Laatuseloste: Korkeimman oikeuden ratkaisut.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat asian laadun ja käsittelyajan mukaan 2010

Asioiden laatu	Asioita yhteensä	Käsittelyaika kuukausina								Valituslupaa ei myönnetty
		Alle 3	3-5	6-8	9-11	12-17	18-24	24-	Keskimäärin	
Kaikkiaan	2 499	667	964	476	144	136	75	37	6.0	1 983
A. Riita-asiat	1 072	256	490	221	36	34	21	14	5.6	974
1. Perheoikeus	36	11	15	7	1	2	-	-	5.0	33
3. Perintö- ja testamenttioikeus	25	3	13	5	-	1	2	1	7.3	21
4. Kiinteä omaisuus	47	7	29	4	4	2	1	-	5.7	43
5. Huoneenvuokra-asiat	24	7	15	2	-	-	-	-	3.8	24
6. Irtain omaisuus	32	9	18	4	-	1	-	-	4.4	31
7. Aineeton oikeus	8	3	-	2	2	-	-	1	9.4	7
8. Velka- tai saamissuhde	50	11	23	15	1	-	-	-	4.9	48
9. Palvelussopimus, toimeksianto, työntulossopimus	186	17	79	64	4	7	8	7	7.4	164
10. Merioikeus	3	-	2	1	-	-	-	-	5.3	3
11. Vakuutussopimus	13	2	8	2	-	-	1	-	5.7	12
12. Vakuutusenantajan takautumisoikeus	1	1	-	-	-	-	-	-	1.6	1
13. Sopimussuhteen ulkopuolinen korvausvastuu	120	21	58	26	6	6	2	1	6.1	110
14. Yhteisö ja säätiö	35	7	10	15	1	2	-	-	6.2	33
16. Konkurssi	21	4	9	4	2	1	-	1	7.1	18
18. Turvaamistoimet, hädät, virka-avut	15	5	8	1	1	-	-	-	4.0	13
19. Muu riita-asia	341	141	137	47	8	5	3	-	4.2	320
20. Maa- ja metsätalouden oikeusasiat	113	7	66	22	5	7	4	2	6.7	92
21. Rekisteröity parisuhde	2	-	-	-	1	-	-	1	17.8	1
B. Vakuutus- ja vahvutusasiat	170	59	59	11	5	12	12	12	7.4	148
C. Hakemusasiat	285	53	72	46	42	43	25	4	8.4	3
D. Rikos-asiat	972	299	343	198	61	47	17	7	5.5	858
1. Omaisuusrikokset	246	56	83	63	25	12	4	3	6.2	224
2. Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset	199	79	78	29	9	3	1	-	4.2	194
3. Seksuaalirikokset	61	35	20	4	-	-	-	2	3.8	58
4. Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	30	9	12	4	3	2	-	-	5.4	28
5. Liikenne- ja liikenneturvallisuusrikokset	57	22	20	13	1	1	-	-	4.3	55
6. Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	253	44	90	65	19	23	10	2	6.9	192
7. Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset	25	6	8	6	-	3	2	-	7.1	20
8. Muut asiat	101	48	32	14	4	3	-	-	4.0	87

Liitetaulukko 2. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat 2000–2010

Vuosi	Asiat yhteensä	Riita-asiat	Rikosasiat	Muut asiat
2000	2 817	1 254	845	718
2001	2 583	967	913	703
2002	3 434	1 352	1 317	765
2003	3 081	1 227	1 129	725
2004	2 909	1 232	1 137	540
2005	3 107	1 296	1 159	652
2006	3 182	1 331	1 237	614
2007	2 821	1 157	1 224	440
2008	2 857	1 178	1 178	501
2009	2 608	1 068	1 063	477
2010	2 499	1 072	972	455

Laatuseloste: Korkeimman oikeuden ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Korkeimman oikeuden ratkaisut -tilastossa kuvataan pääasiassa siviili- ja rikosasioita ratkaisun ja asian laadun mukaan sekä ratkaisuun kulunutta aikaa.

Korkein oikeus käyttää ylintä tuomiovaltaa riita- ja rikosasioissa (Perustuslaki 3§). Korkeimman oikeuden tärkein tehtävä on ennakkoratkaisujen antaminen oikeusjärjestyksen kannalta tärkeistä kysymyksistä ja muun lainkäytön ohjaamiseksi. Mikäli asia on sellainen, että lait ja asetukset eivät anna selvää vastausta oikeuskysymykseen tai ne ovat tulkinnanvaraisia, korkein oikeus voi antaa asiassa ennakkoratkaisun.

Ylin oikeusaste lähes kaikissa oikeusriidoissa on hovioikeus. Korkein oikeus ottaa käsiteltäväkseen vain ne asiat, joissa se myöntää valitusluvan. Korkein oikeus voi myöntää valitusluvan ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman oikeuden ratkaistavaksi taikka jos asiassa on tapahtunut sellainen oikeudenkäynti- tai muu virhe, jonka perusteella ratkaisu olisi purettava tai poistettava, tahti jos valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy (OK 30:3 pykälä 1 mom.). Valituslupa voidaan myöntää myös osittain. Hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena ratkaisemaan asiaan haetaan muutosta valituslupaa pyytämättä.

Korkeimpaan oikeuteen voidaan valittaa hovioikeuksien, maa-oikeuksien (lakk. 1.3.2001), eräistä vakuutus-oikeuden ja markkinaoikeuden päätöksistä sekä niistä kärjäoikeuden ratkaisuksista, jotka kärjäoikeus on tehnyt toimiessaan maa-oikeutena, mikäli korkein oikeus myöntää valitusluvan. Määräaika valituksen tekemiseen hovioikeuden ensimmäisenä asteena antamaan ratkaisuun on 30 päivää. Haettaessa muutosta hovioikeuden toisena oikeusasteena käsittelemään asiaan on määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen 60 päivää siitä päivästä, jona hovioikeuden ratkaisu annettiin tai jos haetaan muutosta erityistuomioistuimien ratkaisuun on määräaika samoin 60 päivää. Jos korkein oikeus ei myönnä asiassa valituslupaa, käsittely päättyy siihen ja hovioikeuden tuomio jää pysyväksi. Mikäli valituslupa myönnetään, pääasian käsittely jatkuu. Esittelijä valmistelee asian ja korkein oikeus ratkaisee asian esittelystä. Yleensä korkein oikeus ratkaisee asiat kirjallisen aineiston perusteella, mutta joissakin tapauksissa voidaan toimittaa myös suullisia käsittelyjä.

Vuoden 2006 alussa tuli voimaan ylimääräistä muutoksenhakua koskeva lainmuutos, jolla toimivaltaa siirrettiin eräiden asioiden osalta alemmille oikeuksille.

Korkeimmassa oikeudessa riita-asioihin sisältyvät kärjäoikeuksissa riita- ja hakemusasioina tilastoidut asiat.

Asialuokituksena riita-asioissa käytetään korkeimman oikeuden asianhallintajärjestelmässä Siviiliasian nimikkeistön mukaista asiakoodia ja rikosasioissa kolminumeroista rikoskoodia.

Tilastoyksikkönä on juttu.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perustiedot on saatu automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta oikeushallinnon ylläpitämästä korkeimman oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki korkeimman oikeuden vuoden aikana lopullisesti ratkaisemat rikos-, siviili- ja hakemusasiat. Välipäätökset ja korkeimman oikeuden antamat lausunnot eivät sisälly tilastoon. Tilaston perusaineistoa voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat kevään aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja korkeimman oikeuden ratkaisemista asioista julkaistaan veloitusetta Tilastokeskuksen Px-Web StatFin -tietokantapalvelussa, osoitteessa: <http://pxweb2.stat.fi>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastossa käytetään vuoden lopussa voimassa olevaa asialuokitusta.

Korkeimman oikeuden asema ylimpänä tuomioistuimena muuttui olennaisesti vuoden 1980 alussa, kun valituslupajärjestelmä toteutettiin. Aikaisempi kolmen oikeusasteen muutoksenhakujärjestelmä muuttui kaksiasteiseksi, kun alemman tuomioistuimen ratkaisusta on oikeus valittaa vain yhteen oikeusasteeseen. Ylin oikeusaste lähes kaikissa oikeusriidoissa on hovioikeus.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11.2009. Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos (rikoslakirikoksia) ja alkoholirikkomus (Alkoholilaki). Muutoksen takia rikosnimikkeistöä uudistettiin niin, että ryhmä G Alkoholirikokset poistettiin ja edellä mainitut rikoslakirikokset siirrettiin ryhmään F Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset. Alkoholirikkomus on ryhmässä H Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset.

Käytössä oleva rikosten ryhmittely:

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Liikennerikokset

F Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset

H Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset

I Muut asiat

Rikosryhmittelyä käytetään korkeimman oikeuden tilastoaineiston PX-Web StatFin -taulukoinnissa.

7. Yhtenäisyys

Tilastossa ovat kaikki korkeimman oikeuden lopulliset ratkaisut siviili- ja rikosasioissa. Vastaavanlaajuisia tilastoja ei julkaista muualla.

Tilastossa käytetty asialuokitus löytyy Tilastokeskuksen Px-Web StatFin -palvelusta. Siviiliasian nimikkeistö ja kolminumeroinen rikosluokitus ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Tilastokeskuksen luokitustietokannassa.

Lisätietoja

Heli Hiltunen (09) 1734 3314

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute